

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 13.12.2019 № 25)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ВЗАЄМОРОЗРАХУНКИ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ З
НЕРЕЗИДЕНТАМИ"
2.03.01.02**

електронна пошта:

A.Prokopenko@ukrstat.gov.ua

телефон:

(044) 289-97-90

керівник державного

статистичного спостереження

Прокопенко А. М.

Зміст

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	4
2.3. Своєчасність та пунктуальність	5
2.4. Доступність та зрозумілість.....	5
2.5. Послідовність та зіставність.....	5
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	6
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	6
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	6
3. Заключна частина.....	7

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Взаєморозрахунки підприємств України з нерезидентами" (далі – ДСС, спостереження) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів державного статистичного спостереження за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо. Звіт розміщено на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua).

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, визначеним розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08 2018 № 170.

ДСС запроваджено у 1992 році. Його метою є формування інформації про дебіторську та кредиторську заборгованість підприємств України з нерезидентами для інформаційного забезпечення складання платіжного балансу.

За час проведення спостереження зазнало суттєвих змін у частині програми (переліку показників), охоплення статистичних одиниць, періодичності подання, а також використання класифікаторів.

Наразі, нормативно-правовою основою проведення ДСС є Закон України "Про державну статистику", постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 17.03.2000 № 517 "Про складання платіжного балансу України", план державних статистичних спостережень, затверджений Кабінетом Міністрів України.

Також при проведенні спостереження ураховують вимоги Керівництва з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції Міжнародного валютного фонду (6-те видання, 2009) у частині складання статті платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції "торгові кредити та аванси".

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики, належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.01. "Діяльність підприємств".

Спостереження проводиться щорічно відповідно до Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо взаєморозрахунків підприємств України з нерезидентами (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Державної служби статистики України від 02.10.2018 № 204 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Держстату № 173 від 28.05.2019, № 397 від 11.12.2019) і розміщених на офіційному вебсайті Держстату ([http:// www.ukrstat.gov.ua /metod_polog/menu/menu_/2ed_d_pidpr.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_/2ed_d_pidpr.htm)).

Для отримання даних для ДСС використовується форма № 1-Б (річна) "Звіт про взаєморозрахунки з нерезидентами" відповідно до роз'яснень щодо її заповнення. Ця звітно-статистична документація розміщена на офіційному вебсайті Держстату ([http:// www.ukrstat.gov.ua /albom/albom_2019/2_2.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/albom/albom_2019/2_2.htm)).

Публікації за результатами ДСС не здійснюються. Єдиним користувачем інформації за спостереженням є Національний банк України (далі – НБУ).

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Основними статистичними показниками ДСС є обсяг дебіторської та обсяг кредиторської заборгованості підприємств України в розрахунках з нерезидентами за товари, роботи, послуги з розподілом на довгострокову, поточну та прострочену.

Одиницею ДСС є підприємство.

До сукупності одиниць ДСС включаються підприємства інституційних секторів економіки відповідно до KICE S.11 "Нефінансові корпорації", S.12 "Фінансові корпорації" (крім банківських установ); з основним видом економічної діяльності за КВЕД, що відноситься до класів: 01.11-63.99, 64.19 (крім одиниць, які мають у назві слово "банк") 64.20-82.99, 85.10-93.29, 95.11-96.09; з організаційно-правовою формою господарювання за кодами КОПФГ: 110–193, 230–281, 310, 330, 340, 510–590, 915, 920, 925, 940; із середньою кількістю працівників більше 50 осіб; з обсягом експорту/імпорту товарів більше нуля (за даними Державної митної служби); підприємства, що досліджуються при проведенні державного статистичного спостереження "Зовнішня торгівля послугами".

При проведенні ДСС використовують Класифікацію видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Класифікацію інституційних секторів економіки (KICE), Класифікацію організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ).

Статистичні дані (статистична інформація) за результатами ДСС узагальнюються на державному рівні за розрізами, необхідними для складання платіжного балансу.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Відповідно до Методологічних положень спостереження проводиться на несучільній основі з річною періодичністю.

Формування сукупності одиниць ДСС здійснюється на основі Реєстру статистичних одиниць (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T , у якому здійснюється формування сукупностей одиниць ДСС.

Дані ДСС опрацьовуються із застосуванням методів аналізу абсолютних, відносних та середніх величин, сумнівних агрегатів та динаміки показників.

У випадках відсутності даних від окремих респондентів з'ясовуються причини неотримання інформації. Аналіз причин неподання звітності свідчить, що переважна більшість випадків неотримання інформації від респондентів пов'язана з об'єктивними причинами, наприклад, з виникненням надзвичайних та непереборних обставин, припиненням роботи підприємств тощо. Рівень невідповідей, як правило не перевищує 4%.

При проведенні спостереження методи імпутації не застосовуються, сезонні коригування не здійснюються.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних щодо взаєморозрахунків підприємств України з нерезидентами здійснюється у такі терміни:

Збір первинних даних	Уведення первинних даних	Обробка первинних даних	Аналіз зведених даних	Перше поширення статистичної інформації
не пізніше 9 лютого	19 лютого	21 лютого	до 4 березня	4 березня

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Методологічні положення цього державного статистичного спостереження розміщені на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Діяльність підприємств".

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, генеральної сукупності, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, політики перегляду даних у випадку зміни методології.

Зважаючи на зазначене, показники цього державного статистичного спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними попереднього періоду.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Показники та методологія їх складання узгоджуються з єдиним користувачем інформації НБУ з урахуванням вимог складання платіжного балансу України.

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149.

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 1-Б (річна) становлять 47 хв. Більшості з числа опитаних респондентів (83%) було нескладно зрозуміти зміст показників та інструкцію (роз'яснення) щодо заповнення форми, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 1-Б (річна) становить 89 (при середньому показнику за формами державних статистичних спостережень – 88).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Кількість респондентів, які подають звіти за формою № 1-Б (річна) в електронному форматі, постійно збільшується. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді за цією формою становила 90,2%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог законів України "Про державну статистику",

"Про інформацію", "Про захист персональних даних", "Про доступ до публічної інформації", з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до регламентів ЄС.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього спостереження статистична інформація надається користувачу у зведеному знеособленому вигляді.

При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для кожного статистичного показника.

Загроза розкриття первинних даних визначається за правилами порогового значення та індивідуального значення одиниці, встановленими Методологічними положеннями, у разі невиконання яких зведені підсумки не оприлюднюються.

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

3. Заключна частина

У 2019 році спостереження було переведено в Інтегровану систему статистичної інформації, керовану метаданими, яка забезпечує автоматизацію та уніфікацію процесів збору, обробки й аналізу статистичної інформації, організацію зберігання та доступу до єдиного сховища даних статистичної інформації.